

borkovanský občasník

Ročník 2018/1

Slovo starosty

Ve svém příspěvku bych se ještě chtěl vrátit k nešťastné události z neděle 24. dubna. V odpoledních hodinách vypukl požár v domě č.p. 335. Zásah hasičů byl profesionální a velice pohotový, oheň se nerozšířil na okolní budovy.

Škody vzniklé samotným požárem i druhotné škody způsobené použitou hasební vodou však vedly k jednoznačnému závěru statika, že poškozený dům je třeba zdemolovat. Rekonstrukce nebyla účelná a zřejmě ani možná. Při požáru došlo také ke zranění majitele nemovitosti z něhož se naštěstí dobře zotavil. Jak už to tak bývá, podobně dramatická událost s sebou přináší velké množství „zaručených zpráv“, o tom co a jak se stalo. Především bych chtěl vyvrátit fámy o tom, že domek shořel, protože hasiči nemohli použít hydranty. Pravdou je, že hasiči požár hasili výhradně vodou z cisteren, které se účastnily na zásahu. Po celou dobu zásahu měli dostatečnou zásobu vody, kterou ani zdaleka všechnu nevyužili. Po zvládnutí požáru chtěli spotřebovanou vodu doplnit z nedalekých hydrantů, což se jim podařilo až u třetího v pořadí. O této skutečnosti byl obratem informován náš nový provozovatel vodovodní sítě společnost VaS, jejíž pracovníci následně v obci provedli kontrolu hydrantů. Při kontrole bylo zjištěno, že v jednom případě „nefunkčního“ zařízení se nejednalo o hydrant, ale pouze o rozbočovací armaturu. Další hydrant byl dle sdělení pracovníků VaS taktéž plně funkční, ovšem pro spuštění vody je nutné povolit dva uzávěry, nestačí jeden. Je možné, že ve stresu a zmatku si zasahující hasič nemusel této skutečnosti všimnout. Jak to ve

skutečnosti bylo samozřejmě nevím, jen spekujuji a uvádím informace, které jsem obdržel. Třetí pokus o napojení vody z hydrantu byl již úspěšný. O probíhajícímu požáru jsem okamžitě informoval dispečink VaS, který by v případě potřeby přednostně doplnil kapacitu našeho vodojemu. To však nebylo potřeba, neboť vodojem byl v tu dobu téměř plný a jak jsem již napsal, voda z řádu se k hašení nepoužívala.

Následně bylo toto neštěstí doprovázeno vlnou účasti a solidarity z řad našich občanů i přespolních. Obec Borkovany zřídila veřejnou sbírku na niž se podařilo shromáždit 189.300,- Kč, které byly po skončení sbírky bezhotovostně převedeny na účet majitele shořeného domu. Chtěl bych na tomto místě poděkovat všem, kteří do sbírky přispěli. Vybrané prostředky samozřejmě nestačí na postavení nového domu, ale rodině jistě při jeho budování významně pomohou. Opět se tedy potvrdilo, že když je potřeba, umí se borkovanští spojit pro dobrou věc. Odkazuji se na naši pomoc postiženým obcím při povodních či na pravidelné příspěvky, kterými naši občané podporují každoroční Tříkrálovou sbírku.

Zbývá dodat, že každý kdo se rozhodl přispět na transparentní účet sbírky, (nikoliv do kasičky na OÚ) může na našem úřadě žádat o potvrzení, které lze využít jako doklad pro snížení daňového základu daně z příjmu fyzických či právnických osob za rok 2018. Další podmínkou uplatnění slevy na dani je výše daru. U fyzických osob musí být výše daru nejméně 1000 Kč u právnických osob 2000 Kč.

Radek Valenta

Vážení spoluobčané,

rádi bychom chtěli všem poděkovat za pomoc v této těžké situaci po požáru domu a ztrátě našeho domova.

Všem moc a moc děkujeme za poskytnutí finanční, hmotné a morální podpory. Snad dostaneme možnost a budeme všem moci vynahradit jejich pomoc, kterou nám poskytli.

Je až neuvěřitelné kolik dobrého se v lidech ještě skrývá. Za poslední měsíce jsme měli možnost seznámit se s mnoha novými lidmi, kterým není lidský osud lhostejný a jsme rádi, že jsme je mohli potkat. Ještě jednou musím říct za svou manželku a naši malou dcerku jedno velké

DĚKUJEME!

Soustava rybníků v Otnickém žlebu

Snad jen milovníci historie mají nějaké povědomí o tom, že vyprahlá jižní Morava nebyla vždy tak vysušená jako dnes. Naopak, naše nejbližší okolí bylo vyhlášenou rybníkářskou oblastí, která svým významem i rozsahem jen málo zaostávala za známějšími oblastmi jihočeskými.

O tomto faktu máme mnohé důkazy, často se s nimi setkáváme, ale neuvědomujeme si je. Například nedaleká obec Nesvačilka byla pojmenována po rybníku Nesvačil, na jehož břehu byla založena. Obec Žatčany má ve znaku dvě zkřížené ryby, které odkazují na bohatou rybníkářskou historii obce. Cestou na Brno, když míjíme Žatčany, jedeme po náspu, který je ve skutečnosti hrází zaniklého rozsáhlého rybníka. V Bohumilicích byl také rybník. Zůstala z něj pouze hráze, výpustní objekt je zničený, místo vody zasetá kukuřice. V Kloboukách byly rybníky dva. V Krumvíři celé soustavy. Již ve 14. století zaznamenáváme spory mezi obcemi Krumvíř a Brumovice o ryby vyplavené povodní. Největší vodní plochou v okolí bylo Kobylské jezero dlouhé 6 kilometrů a široké 2. Většina rybníků zanikla již v první polovině 19. století. Na vině byla cukrová řepa. Nově vznikající cukrovary (nejbližší v Martinicích) potřebovaly čím dál více suroviny a tak se rybníky vypouštěly, aby byly nahrazeny řepnými poli. Vypouštění rozlehlého Kobylského jezera trvalo celé tři roky.

V Borkovanech se nacházel rybník na poměrně překvapivém místě. Zhruba v polovině kopce Štoček, v místě, kde je nyní travnatá plocha, stával rybníček. Cesta nevedla přímo, ale objímala vodní plochu z obou stran. Další rybník – ten který všichni dobře známe - byl postaven po druhé světové válce. Budoval se brigádnicky a ručně, jen s využitím potahů.

Rekonstrukce křížů

Od jara probíhá rekonstrukce křížů v katastru naší obce. Jedná se celkem o devět křížů. Jeden dřevěný, dva litinové a ostatní kamenné. Nejedná se o pouhou „opravu“, ale o skutečnou odbornou rekonstrukci, v některých případech spíše o úplnou náhradu původních zcela zničených či chybějících částí novými prvky. Některé kříže byly demontovány a v odborné restaurátorské dílně proběhly opravy a výroba nových částí. Dva kříže (u kostela a Zajíčkův kříž) byly odborně ošetřeny na místě. Zrekonstruované či nahrazené kříže byly během léta navraceny zpět na původní místo, v některých případech do blízkosti původního místa, tak aby se křížky staly znovu dostupnými. Mnohé se totiž po scelení pozemků ocitly uprostřed lánů, některé stály mimo současnou cestu a zároveň znesnadňovaly obdělávání půdy. V bezprostřední blízkosti nových instalací budou postupně provedeny nezbytné terénní úpravy směřující k odvedení srážkových vod od základů křížů a také zahradnické úpravy okolí.

Během rekonstrukce dochází k velmi zajímavým zjištěním. Například kříž stojící u polní cesty na Šitbořice

V loňském roce naše obec započala budovat soustavu rybníků v Otnickém žlebu. Stavba byla realizována výlučně na pozemcích obce v místě, které již nějakou dobu nebylo kvůli značnému podmáčení obděláváno. Jedná se o tři na sebe navazující rybníky. První (ve směru toku) má rozlohu 0,36 ha, prostřední 0,35 ha a poslední 0,47 ha. Celková vodní plocha bude po napuštění o něco větší, než je plocha stávajícího rybníka. Prostřední rybník má ploché dno a širší pozvolnou hráz sypanou pískem, zpevněnou kokosovými rohožemi, uzpůsobenou ke snadnějšímu přístupu do vody. Rybník by měl být převážně využíván ke koupání a rekreaci. Nejhezčí je asi poslední rybník, který je okrášlen ostrovy a zálivy s původními vrbami. Na stavbu se naší obci podařilo získat dotaci ve výši 3.752.000 Kč z prostředků Ministerstva zemědělství ČR z dotačního programu „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých nádržích“. Dalších 300.000 Kč na stavbu přispěl ze svých prostředků Jihomoravský kraj v rámci dotačního programu „Podpora boje proti suchu a na zadržení vody v krajině na území Jihomoravského kraje v roce 2017“.

Rybníky budou zvyšovat akumulaci vody pro zasakování do podzemních vod v dané oblasti. Již nyní lze v lokalitě pozorovat probouzející se život vodních rostlin a živočichů.

Realizace akce přispívá k ochraně podzemních a povrchových vod. Vytěžený materiál (ornice) byl využit pro obnovu zemědělské půdy. Okolí rybníků bylo oseto travním semenem a následně doplněno výsadbou keřů a stromů domácích druhů. Jsem přesvědčen, že po napuštění se nové rybníky stanou oblíbeným výletním místem všech milovníků přírody a vodních sportů.

Radek Valenta

prošel opravou provedenou panem Bedřichem datovanou do roku 1930. Monument byl původně jistě vyšší. Především samotný kříž pak musel být podstatně robustnější o čemž svědčí nález fragmentů Kristových rukou z původního kříže, které se našly zakopány vedle základů této památky. Při opravě byly částečně použity původní fragmenty (reliéf Panny Marie), částečně však bylo nekonceptním a degradujícím způsobem tělo kříže pokryto tehdy hojně používanou terasovou vrstvou, která sice nahrazovala již značný úbytek původního pískovcového materiálu, ale zároveň vytvořila zcela neprodyšnou skořepinu pro přírodní materiál. Původní kamenná socha Krista bohužel nebyla obnovena, ale byla nahrazena dostupnějším litinovým odlitkem.

Jak se opravy jednotlivých křížů podařily můžete nejlépe zhodnotit sami při některé z vycházek.

Zbývá dodat, že na rekonstrukci souboru křížů se naší obci podařilo získat dotaci ve výši 639.418,- Kč z programu Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků vyhlášeným ministerstvem zemědělství.

Radek Valenta

Napojení na VOV

Ve čtvrtek, v noci z 31. 5. na 1. 6., byla naše obec přepojena na nový zdroj pitné vody (viz článek v minulém občasníku). Chtěli jsme o této skutečnosti informovat dopředu, ale situace na stavbě nabrala takové obrátky, že o přepojení Borkovan jsem se sám dověděl až po akci samotné. Celá stavba nového vodovodního přivaděče je kompletně hotová a řádně zkolaudovaná.

Výsadba stromů

V letošním roce jsme vysadili mnoho ovocných stromů. Nejdříve bylo vysazeno 60 ks stromů. U telefonního vysílače na Štočku nově roste 16 třešní a 6 višní. U fotbalového hřiště 3 švestky, podél polní cesty vedoucí k trati „Hora Veselá“ 10 kusů třešní. U borkovanského rybníka je nově vysazeno 15 hrušní, 8 třešní a dvě oskeruše. Na popsané výsadby jsme získali prostředky ve výši 66.000,- Kč z Jihomoravského kraje, které plně pokrývají náklady na zakoupení rostlin i následnou péči o ně.

Později na jaře nám hostěradští skauti pomohli s výsadbou 12 stromů (hrušně a jabloně) na obecním pozemku podél polní cesty na Šitbořice. Jedná se o stromy, které jsme získali z genofondového sadu zřízeného Místní akční skupinou Hustopečsko (dále jen MAS). V loňském roce jsem společně s profesorem Borisem Krškou odebral rouby ze staré hrušně a jabloně rostoucí v zahradě rodiny Veitovi (pravděpodobně jedny z nejstarších ovocných stromů v obci). Další rouby pak pocházely ze staré jabloně rostoucí nad bývalou salaší v Gagrazech.

Při přepojování na nový zdroj jsme nezaznamenali žádné přerušení dodávky pitné vody. Naše obec totiž disponuje dvěma vodojemy o celkovém objemu 100 m³, přičemž obvyklá denní spotřeba nepřekračuje 60 m³ vody. Vodojem tedy disponuje dostatečnou zásobou, která překryla výpadek v čerpání vody. Práce byly hotové během jedné noční pracovní směny.

Radek Valenta

Odebrané rouby byly přeneseny na podnože a letos na jaře jsme dostali zpět dvanáct stromů, které mají původ v naší obci. Do tohoto programu se zapojilo více obcí, cíl však byl společný, zachování původních odrůd ovocných stromů odolných vůči chorobám, oživení a okrášlení krajiny. Budeme rádi, když nám s péčí o nové výsadby pomůžete, třeba zálivkou, stromy vám to jednou vrátí.

V souvislosti s výše popsaným projektem se obracíme na veřejnost a prosíme o pomoc při pátrání po původní odrůdě třešně, které se (alespoň místně) říkalo špidleny. Jednalo se o odrůdu rodící spíše menší, světle (do žluta) zbarvené třešně se střední dobou dozrávání. Ovoce a zvláště pecka byla špičatá. Plody byly velice sladké, medové chuti. Obsah cukru v ovoci byl tak vysoký, že se například během nouze za okupace používalo k výrobě sladidel. Poslední strom, který si pamatuji rostl v dnes již zaniklé třešňové aleji podél hlavní silnice II/380 u chodníku do bývalého JZD. Možná někomu rostou na zahradě, možná někdo ví, kde se tyto třešně dochovaly. Dejte nám vědět.

Radek Valenta

Revize katastru nemovitostí

Aktuálně v naší obci pracovníci katastrálního úřadu provádějí revizi údajů v katastru nemovitostí. Je povinností každého vlastníka, aby údaje zapsané v katastru odpovídaly skutečnému stavu v terénu. Někteří vlastníci však o této své povinnosti nevědí. Uvést vše do souladu je tedy cílem prováděné revize údajů.

Akce bude probíhat několik měsíců a v této době budou pracovníci katastrálního úřadu několikrát „úřadovat“ i v budově obecního úřadu, aby všem prováděné úkony maximálně zjednodušili.

Poskytněte prosím pracovníkům katastrálního úřadu maximální možnou součinnost. Je to ve vašem vlastním zájmu.

Kultura v obci

Na den 3. 2. 2018 (sobota ve 14.00 hod.) bylo zajištěno pro občany obce divadelní představení – disco muzikál „Horečka sobotní noci“. Divadelní verze byla zpracována podle romantického filmu, v němž se v hlavní roli objevil John Travolta a odstartoval tak jeho hvězdnou kariéru. Vypráví příběh brooklynského mladíka Tonyho, jehož jediným zájmem je trávit víkendy na místní diskotéce, což mu dovoluje zapomenout na všední ubíjející život. Velký úspěch u diváků zaznamenaly v muzikálu hity britské hudební skupiny Bee Gees v originálním anglickém znění. Doprava do divadla a zpět byla zajištěna obcí zdarma.

Dagmar Strejčková

Na den 13. 5. 2018 jsme zorganizovali pro občany obce činoherní přestavení „Skleněný pokoj“, spojený s návštěvou vily Tugendhat. Divadelní představení bylo zpracováno na motivy románu autora Simona Mawera. Představil nám osudy manželů Liesel a Viktora Landauerových, kterým slavný německý architekt Ludwig Mies van der Rohe navrhl v letech 1928–1930 dům, který později proslul jako unikátní umělecké dílo. Byla postavena moderní vila s velkým skleněným pokojem. Zdá se, že dvěma bohatým manželům obdařeným zdravými dětmi nic neschází, ale jak to v životě bývá, není tomu tak. Odehrává se silný a působivý děj životních situací manželů Landauerových. Vila vešla do dějin jako „Vila Tugendhat“ a je fenoménem světové architektury,

kolem něhož procházejí evropské dějiny od třicátých do devadesátých let, zapsaná do Státního seznamu kulturních památek. Patří k základním dílům světové moderní architektury – funkcionalismu.

Autobus nás zavezl před vilu Tugendhat na ulici Černopolní v Brně. Prohlédli jsme si okolí vily a zahrady a zhlédli jsme výstavu fotografií a skic obrazů, která nám přiblížila historii této jediné památky moderní architektury v České republice zapsané na seznamu UNESCO.

Poté nás autobus zavezl do Městského divadla v Brně na večerní představení Skleněného pokoje, pojednávající o životních osudech obyvatel vily Tugendhat.

Hlavní roli ztvárnila Pavla Vitázková, Petr Štěpán, Svetlana Janotová, Radka Coufalová, Igor Ondříček aj. Jak se účastníci divadelního představení vyjádřili, přineslo nám bohatý kulturní zážitek.

Sestra v akci

Na den 17. 6. 2018 zajistila Obec Borkovany pro 62 občanů (podle počtu sedadel v autobuse) autobusový zájezd do Prahy. Z Borkovan z náměstí jsme odjžděli v 6.00 hod. Dle zájmu občanů byl v Praze možný individuální program.

Muž se železnou maskou

Na den 8. 9. 2018 jsme zajitili pro 62 občanů muzikálové představení v Praze v Divadle Broadway „Muž se železnou maskou“. Jedná se o historický muzikál autora Michala Davida. V hlavních rolích se představil Marian Vojtko, Vojtěch Drahouš, Bohouš Josef, Michaela Gemrotová, Alžběta Bartošová, Josef Vágner, Tomáš Trapl a jiní.

Autobus z obce Borkovany do Prahy byl zajištěn na náklady obce. V celkové ceně muzikálové vstupenky 500,- Kč byla domluvena pro občany ještě hodinová plavba po Vltavě moderní lodí Prague Boats. Účastníci zájezdu viděli slavné historické památky z nové perspektivy, ze zcela jiného úhlu pohledu, než při běžné vycházce městem.

Plánovaná představení

Po divadelních prázdninách, do konce roku 2018, navštívíme ještě některé divadelní představení v Městském divadle v Brně (nabízí se např. Splašené nůžky, Lakomec – s Bolkem Polívkou v hlavní roli aj.). Občané budou o termínu a čase představení včas informováni.

Abychom měli zajištěna přední místa v divadle i příznivou cenu (se slevami), máme již nyní na příští rok dále zarezervováno divadelní představení v Praze v Divadle Hybernia na den 30. 3. 2019 (v sobotu ve 14.00 hod.) – muzikálovou komedii „Doktor OX“

Pro ostatní jsme nabídli následující program. Vzhledem ke skutečnosti, že divadelní představení bylo v Hudebním divadle Karlín, Křížíkova ul.10, Praha 8, naskytla se možnost navštívit karlínskou synagogu a kostel sv. Cyrila a Metoděje, dále např. procházka karlínským náměstím s parkovou úpravou a návštěva Karlínské divadelní restaurace.

K dispozici jsme měli mapku s vyznačením setkávacích bodů tohoto dne.

Divadelní představení muzikálu „Sestra v akci“ začínalo v 15.00 hod. Muzikál na motivy světoznámého filmu s Whoopi Goldberg uvedlo divadlo s Lucií Bílou v hlavní roli. Jde o americkou muzikálovou komedii, jejíž předlohou je film o barové zpěvačce Deloris Van Cartierové, která se musí před zločinci ukrýt do kláštera mezi řádové sestry. Příchod Deloris však naruší dosud poklidný klášterní život a vnese do něj řadu nečekaných překvapení. V muzikálu dále vystoupila Světlana Nálepková, Václav Noid Bárta, Tomáš Trapl, Martin Písařík aj.

Jak se občané vyjádřili, divadelní představení s Lucií Bílou se všem velmi líbilo.

Dagmar Strejčková

v hlavní roli s Jiřím Kornem, Josefem Vojtkem, Kateřinou Brožovou, Hanou Křížkovou, Annou Slováčkovou aj. Lístky lze již nyní objednat na obecním úřadě. Autobus bude zajištěn obcí Borkovany pro občany jako vždy zdarma.

Dagmar STREJČKOVÁ

Zájezd do Itálie

Ve dnech 30. června až 8. července 2018 jsme zajistili pro 32 občanů již popáté pobytový zájezd do severní Itálie, letoviska Bibione. Autobus vyjžděl z Borkovan v pozdních večerních hodinách a brzy ráno jsme již byli na místě. Po celou dobu pobytu jsme měli krásné ubytování, slunečné počasí, teplé moře a spoustu nezapomenutelných, bohatých zážitků.

Jako každý rok, i letos, navštívili někteří z účastníků zájezdu Benátky, kde se projeli lodí, někteří i gondolou pod mosty Academia a Rialto, navštívili Náměstí San Marco, Baziliku sv. Marka, Dóžecí palác, Zvonici vysokou 99 metrů aj. Někteří navštívili ještě nedaleký přístav Terst, centrum evropské literatury a hudby. Na pobřeží přístavu navštívili překrásný zámek Miramare z bílého mramoru (alabastru) s velkým parkem se sbírkou různých vzácných rostlin z celého světa a květinovou zahradou. Navštívili i katedrálu San Giusto, zbytky římského divadla a baziliky.

Podle vyjádření a reakcí všech účastníků se zájezd do Itálie opět vydařil.

Dagmar Strejčková